

Hannakaisa Heikkinen kesk

Kirjallinen kysymys eläinlääkärien riittävydestä Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Tuotantoeläinlääkärien saatavuus on heikentynyt eri puolilla Suomea. Vaikeudet täyttää eläinlääkäreiden virat aiheuttavat jo kasvavaa työtaakkaa toisille eläinlääkäreille. Puuttuvat eläinlääkäriresurssit uhkaavat myös yhteiskunnan kykyä taata riittävät ja oikea-aikaiset eläinlääkäripalvelut maataloille ja talleille.

Erityisesti ongelmia on ollut päivystäjien saatavuuden kanssa. Ongelmia on ilmennyt ainakin Ylä-Savossa, Pohjois-Karjalassa sekä Keuruulla, Seinäjoella ja Pihtiputaan sekä Keiteleen alueilla. Paikkakunnat eivät sijaitse ns. ruuhka-Suomessa, ja siksi tilanne on omiaan epätasa-arvoistamaan Suomea tuotantoeläinlääkärien saatavuuden osalta.

Tuotantoeläinlääkäripraktiikka ei näyttäydä houkuttelevana vastavalmistuneille eläinlääkäreille, jotka ovat opiskeluaikoinaan olleet kenties hyvin vähän tekemisissä suurten eläinten kanssa ja vähän tai ei lainkaan töissä maakuntien pienissä maatalousvaltaisissa kunnissa.

Myös eläinlääkäreiden saatavuus kunnaneläinlääkäripalveluun on heikentynyt nopeasti viime vuosina, erityisesti vuoden 2019 aikana. Vielä 2010 alkuvuosina vakinaisiin virkoihin oli 10–20 hakijaa, nykyisin ollaan tyytyväisiä yhteen hakijaan. Suurin pula on kesäloma- ja sairaslomaisista, joita osalle yhteistyöalueista ei ole tiedossa yhtään.

Opintojen loppuvaiheessa olevat kandit ja valmistuneet haluavat aikaisempaa vähemmän kunnaneläinlääkäreiden sijaisiksi ja vakinaisiin virkoihin. Syynä saattavat olla korkeat aloituskustannukset, palkkauksen matala taso ja yhdelle eläinlääkärille kasaantuva työmäärä, joka johtuu juuri eläinlääkärien heikosta saatavuudesta.

Ratkaisuksi voisi esittää esimerkiksi siirtymistä julkisiin eläinlääkäriasemiin ja -palveluihin ja kunnaneläinlääkärien siirtämistä kokonaistyöaikaan ja -palkkaukseen sekä nykyistä korkeampaan peruspalkkaan, potilassidonnaiseen korvaukseen sekä päivystykseen sopivalla korvausperiaatteella.

Samalla kunta voisi hankkia tarvittavat työvälineet samoin kuin yksityisillä eläinlääkäriasemilla toimitaan ja kunta laskuttaisi asiakkaita. Tämä edellyttäisi eläinlääkintähuoltolain muutosta.

Olisi myös selvitettävä, voiko eläinlääkärikoulutuksen sisällöllisillä ja rakenteellisilla muutoksilla vaikuttaa siihen, että Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta pystyisi nykyistä

Kirjallinen kysymys KK 173/2020 vp

paremmin turvaamaan eläinlääkäreiden saatavuuden kaikkialla Suomessa ja takaamaan riittävät eläinlääkäriresurssit myös alkutuotannon tarpeisiin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millaisiin toimiin hallitus ryhtyy, jotta eläinlääkärien saatavuus tasapuolisesti ympäri Suomen turvataan?

Helsingissä 19.3.2020

Hannakaisa Heikkinen kesk